

Vak wetenschappelijk plantentekenaars dreigt verloren te gaan

In het Gorlaeus Laboratorium in Leiden is de tentoonstelling 'Illustreeren voor botanisch onderzoek' ingericht. Initiatiefnemers zijn botanisch tekenaars Anita Walsmit Sachs, Jan van Os en Esmée Winkel van het Nationaal Herbarium Nederland. Met de tentoonstelling willen ze het belang van het botanisch tekenen voor de wetenschap onder de aandacht brengen. Het oude ambacht dreigt namelijk verloren te gaan.

Wat gaat er verloren als het vak botanisch tekenen verdwijnt?

„Ons doel is om wetenschappelijke teksten over plantenonderzoek, zoals dissertaties, te voorzien van tekeningen die de teksten ondersteunen en verduidelijken. Nog dagelijks worden nieuwe plantensoorten ontdekt in de wereld. Wij

krijgen van biologen gedroogd materiaal toegestuurd. Dit onderzoeken wij nauwkeurig, prepareren de bloemen uit en vervolgens maken we van alle plantonderdelen tot in detail tekeningen. Het werk is niet zomaar te vervangen door foto's, zeker niet omdat we met gedroogd materiaal werken. Je moet ook wel enige kennis van planten hebben.”

Waarom staat het vak onder druk?

„In Nederland staat voor botanisch tekenaar totaal 1,3 Fte. Twee tekenaars, waaronder ik, werken bij het Nationaal Herbarium en een tekenaar werkt voor 10 uur per week bij Wageningen Universiteit en Research. Doordat er minder geld wordt uitgegeven aan plantenonderzoek, komt er uiteindelijk minder werk voor ons. Het is een kwestie van de

Foto: Ferry Noordam

Anita Walsmit Sachs

politieke keuzes die het universiteitsbestuur maakt. Nu hebben we nog werk genoeg, maar als we pas alarm slaan als het vak wordt opgeheven, is het te laat.”

Is er een opleiding voor botanisch tekenaar?

„Nee, die is er niet en dat is jammer. In Maastricht is wel een opleiding voor medisch tekenaar. Een van de studen-

ten loopt in de zomervakantie bij ons stage. Eigenlijk is het altijd zo gegaan, het vak werd van meester op gezelschap overgebracht.”

Wat moet er gebeuren?

„Met de tentoonstelling proberen we uit te leggen wat botanisch tekenen inhoudt en wat de wetenschappelijke betekenis ervan is, in de hoop dat het universiteitsbestuur inziet dat dit voor de toekomst behouden moet worden. Het plan is dat het Zoölogisch Museum van de Universiteit van Amsterdam, Het Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis en het Nationaal Herbarium Nederland samen gaan in het Nederlands Centrum voor biodiversiteit. Ik zie dat toch wel als laatste redmiddel voor het voortbestaan van het botanisch onderzoek en in het verlengde daarvan het botanisch illustreren.” ■